รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กริช อัมโภชน์. บทบาทของผู้ฝึกอบรม. ในเอกสารงานวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ลำดับที่ 174. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2514.

_____. แนวความคิดใหม่ในการฝึกอบรม. ในเอกสารประกอบคำบรรยายวิชาการบริหารงานฝึกอบรม. สำนักฝึกอบรม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2519.

_____. การสร้างหลักสูตรและโครงการฝึกอบรม. ในเอกสารงานวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ลำดับที่ 565. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2520.

_____. การเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมและวิทยากร. ในเอกสารประกอบการบรรยายเสนอต่อคณะกรรมการการส่งเสริมงานวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ลำดับที่ 582. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2520.

ชจรศักดิ์ หาญณรงค์. การใช้เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักฝึกอบรม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2524.

_____. ปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการเลือกเทคนิคฝึกอบรม. วารสารบริหารคน 6 (กรกฎาคม-กันยายน 2528): 49-54.

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 พ.ศ.2525-2529. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, 2524.

เครือวัลย์ ลิ่มอภิชาต. หลักและเทคนิคการจัดการฝึกอบรมและการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สยามศิลป์การพิมพ์, 2531.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. บัณฑิตวิทยาลัย. รายงานการสัมมนาเรื่องการจัดการฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530. (อัดสำเนา)

____. รายงานการสัมมนาเรื่องเทคโนโลยีการศึกษากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532. (อัดสำเนา)

จำรูญ มีขนอน, บรรณาธิการ. รายงานการประเมินผลความก้าวหน้าในทศวรรษแรกแห่งการสาธารณสุขมูลฐานในประเทศไทย (พ.ศ. 2521-2530). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2532.

เฉลิม วราวิทย์, สดใส อัศววิไล และสุภาศิริ อมาตยกุล. เทคนิคการจัดการเรียนการสอนในการฝึกอบรม. ในไพฑูรย์ สินลารัตน์ (บรรณาธิการ), คู่มือการจัดประชุมปฏิบัติการด้านการเรียนการสอน, หน้า 63-67. กรุงเทพมหานคร: หน่วยพัฒนาคณาจารย์ ฝ่ายวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ชาญชัย ลวิตรังสิมา และเชิดวิทย์ ฤทธิประศาสน์. การพัฒนาบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2520.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. วิถีเทคโนโลยีการศึกษา. ในการประชุมวิชาการเรื่องเทคโนโลยีกับการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2531.

ดวงจันทร์ อ่าววิจิตรกุล. วิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับรัฐวิสาหกิจตามการรับรู้ของวิทยากรฝึกอบรม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์, สุพจน์ เด่นดวง และลือชัย ศรีเงินยวง. วิเคราะห์โครงการสาธารณสุขมูลฐานไทย. รวมบทความพัฒนาสาธารณสุขมูลฐาน เล่ม 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2530.

พิพย์วรรณ ธรรมผุสนา. การประเมินความรู้และความเข้าใจในเรื่องหลักการฝึกอบรม หลักการ และวิธีดำเนินงานในโครงการฝึกอบรมด้านสาธารณสุขมูลฐานของครูฝึกระดับจังหวัด - อำเภอ และครูฝึกระดับตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ธงชัย สันติวงษ์. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2531.

นุสรณ์ คูธนะวณิชพงษ์ และ วิศิษฏ์ ปฏิเวทวิญโญ. การวิเคราะห์ข้อสอบและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของครูฝึกระดับจังหวัด - อำเภอ ตามโครงการสาธารณสุขมูลฐาน. กรุงเทพมหานคร: กองฝึกอบรม สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข, 2523.

นุสรณ์ คูธนะวณิชพงษ์. กองฝึกอบรม และองอาจ สิทธิเจริญชัย. ฝ่ายวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข. สัมภาษณ์, 28 กันยายน 2525 และ 7 มกราคม 2526.

น้อย ศิริโชติ. เทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2524.

บุญเลิศ ไพรินทร์ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับเทคนิคการฝึกอบรมที่เหมาะสมกับราชการไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2530.

ประหยัด จิระวรพงศ์. เทคนิคการฝึกอบรมเทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อมรการพิมพ์, ม.ป.ป.

ปรากรม วุฒิพงศ์ และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานของอาสาสมัครทางด้านสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ม.ป.ป.

ปรีชา ศรีสรากรณ์. การนำเสนอแนวทางการฝึกอบรมเตรียมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

ปลัดกระทรวงสาธารณะสุข, สำนักงาน. คณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน, สำนักงาน. การพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐานในแผนพัฒนาการสาธารณสุข ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530-2534). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2530.

____. การสาธารณสุขมูลฐานในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2528.

____. คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับ ผสส./อสม. การดูแลสุขภาพอนามัยของชุมชน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2528.

____. คู่มือครู: หลักสูตรฝึกอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขและผู้นำท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2532.

____. คู่มือปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐานสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับจังหวัด-อำเภอ-ตำบล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2531.

____. ชุมชนหัวใจของการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2528.

____. แบบเรียนด้วยตนเอง. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ม.ป.ป.

____. แผนการสอนผู้สื่อข่าวสาธารณสุขและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2528.

____. วิธีการเป็นครู: คู่มือสำหรับครูฝึกส่วนกลาง ครูฝึกระดับจังหวัด-อำเภอ-ตำบลในโครงการสาธารณสุขมูลฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2530.

ปลัดกระทรวงสาธารณสุข, สำนักงาน. แผนอัตรากำลัง (งบประมาณ พ.ศ.2529-2531). เล่ม 3, ม.ป.ป.

นิมพวัลย์ ปรีดาสวัสดิ์, เนื่องศรี กวีวงศ์ประเสริฐ และอรัญญา ปูรณัน, บรรณาธิการ. การดูแลสุขภาพตนเอง ทัศนะทางสังคมวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แสงแดด, 2530.

ภิญโญ สาธร. การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2517.

มนูญ วงศ์นารี. บทบาทของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมในการพัฒนาองค์การ. ในเอกสารประกอบการสัมมนาปัญหาและการบริหารงานฝึกอบรม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2517.

____. บทบาทของเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมในการพัฒนาองค์การ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คุรุสภา, 2520.

เมธี จันท์จารุภรณ์. หัวหน้าฝ่ายบุคคล สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน และนุสรณ์ คูชนะวณิชพงษ์. กองฝึกอบรม สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข. สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2525.

เริงลักษณ์ โรจนพันธ์. เทคนิคการฝึกอบรม. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2529.

วิวัฒน์ บุตราภาศ. บทบาทของนักเทคโนโลยีการศึกษาในการฝึกอบรมตามการรับรู้ของหัวหน้าหน่วยฝึกอบรม. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

วิลเลี่ยม อาร์ แวลชัล. การเป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีในราชการและธุรกิจ. แปลโดย จำนงค์ สมประสงค์. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, 2518.

ศิริพันธุ์ มณีรัตน์. ระบบการฝึกอบรมโดยใช้สื่อประสมสำหรับธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

สมจิตร ทองประดับ. การปรับปรุงสมรรถภาพของข้าราชการ. วารสารข้าราชการ 21(กุมภาพันธ์ 2519): 31-37.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2516.

สุรพล จันทราปัตย์. การเรียนรู้กับการฝึกอบรม. ในเอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรวิทยากรทางส่งเสริมและพัฒนาชนบท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน นครปฐม, 2529.

เสาวลักษณ์ สิงหโกวินท์ และกมล อดุลพันธ์. การพัฒนาบุคคล. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลปการพิมพ์, 2528.

อาชวัน วายวานนท์ และวินิต ทรงประทุม. การฝึกอบรมและพัฒนาผู้ปฏิบัติงานในรูปแบบ. ปัญหาและการบริหารงานฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, 2520.

อนามัยแห่งประเทศไทย, สมาคม. ปฏิทินสาธารณสุข พ.ศ. 2530. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลสหประชาพาณิชย์, 2529.

อมร นนทสุต. แนวความคิด หลักการ และวิธีดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, 2531.

อรุณ จิรวัฒนกุล และคณะ. รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาการยอมรับและการใช้บริการอาสาสมัครสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., 2531.

อุ่นนิรันดร์ สิมไพบูลย์. ประมวลเทคนิคการฝึกอบรม. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2521.

ภาษาอังกฤษ

Armstrong, Michael., and Lonentzen, John E. Handbook Of Personnel Management Practice. Englewood N.J.: Prentice-Hall, 1977.

Caroll, Stephen I., Paine, Frank, and Ivanvich, John. The Relative Effectiveness Of Training Method-Expert Opinion. Personnel Psychology (1972): 495-509.

Dale, Ernest. Management: Theory and Practice. Tokyo : McGRAW-HILL KOGAKUSHA Co., 1973.

Dale, Yolder. Personnel Management and Industrial Relations. et ed. Englewood Cliffs N.J.: Prentice-Hall, Inc., 1962.

Beach, Dale S. Personnel: The Management Of People at work. 2nd ed. New York: Mcmillan, 1967.

Flippo, Edwin B. Principles Of Personnel Management. 2nd ed. Tokyo: McGRAW-HILL, 1966.

Knowles, Malcolm S. The Modern Practice of Adult Education: Andragogy Versus Pedagogy. New York: Association Press, 1980.

Neider, Linda. Training Effectiveness: Changing Attitude. Training and Development Journal (December 1981): 24-28.

Newstrom, John W. Evaluating the Effectiveness Of Training Methods. The Personnel Administrator. (January 1980): 55-60.

Dimock, Marshall E. and Dimock, Cladys O. Public Admistration. Hinsdale: Dryden Pr., 1969.

Odiorne, George S. Training by objectives. New York: The Mcmillan Company, 1970.

Strauss and Sayles. Personnel: The Human Problems Of Management. Englewood cliffs N.J.: Prentice-Hall, Inc., 1961.

United Nations. Chossing the Right Method of Instruction. Handbook of Training in the Public Service. New York: United Nations Publication, 1966.

Watson, Charles E. Management Development Through Training. Massachusetts: Addison-Wesley Publishing Company, 1982.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขมูลฐาน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขมูลฐาน ที่ให้ความอนุเคราะห์แก้ไขแบบสอบถาม พร้อมทั้งคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

นายสง่า ดามาพงษ์	กองโภชนาการ กรมอนามัย
น.ส.เบญจลักษณ์ แสงสิงแก้ว	กองอนามัยครอบครัว กรมอนามัย
น.ส.พูลศรี โสมเกษตริน	สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน
นายเมธี จันท์จารุภรณ์	สำนักงานคณะกรรมการการสาธารณสุขมูลฐาน
นายชนินทร์ เจริญกุล	คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
นางวีณะ วีระไวทยะ	ที่ปรึกษาองค์การอนามัยโลก
นายนรินทร์ ทิมา	ยูเสด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธันวาคม 2532

เรื่อง ขอความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม "ความคิดเห็นของครูฝึกระดับจังหวัด-อำเภอ และครูฝึกระดับตำบล เกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับการฝึกอบรมด้านสาธารณสุขมูลฐานในภาคกลาง"

ข้าพเจ้านายชาญยุทธ พรหมประพันธ์ นิสิตปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของครูฝึกระดับจังหวัด-อำเภอ และครูฝึกระดับตำบล เกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับการฝึกอบรมด้านสาธารณสุขมูลฐานในภาคกลาง"

ในการวิจัยดังกล่าว มีการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งจะต้องมีการตรวจสอบโดยคณะผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เครื่องมือมีประสิทธิภาพเหมาะสมสำหรับใช้ในการวิจัย จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขมูลฐานผู้หนึ่ง โปรดตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงแบบสอบถาม อันจะเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยและการทำวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้าเป็นอย่างยิ่ง

ข้าพเจ้าหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความร่วมมืออันดีของท่านในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญยุทธ พรหมประพันธ์)
ผู้วิจัย

ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มกราคม 2533

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ครูฝึกระดับจังหวัด-อำเภอ และครูฝึกระดับตำบล ในโครงการสาธารณสุขมูลฐาน

ข้าพเจ้านายชาญยุทธ พรหมประพัฒน์ นิสิตปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการวิจัย เรื่อง "ความคิดเห็นของครูฝึกระดับจังหวัด-อำเภอ และครูฝึกระดับตำบล เกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับการฝึกอบรมด้านสาธารณสุขมูลฐานในภาคกลาง" เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ไปใช้ประโยชน์ต่องานด้านการฝึกอบรมโครงการสาธารณสุขมูลฐาน 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อที่จะเป็นข้อมูลสำหรับการฝึกอบรมโครงการสาธารณสุขมูลฐานในภาคกลาง เกี่ยวกับการอบรมเรื่องวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสม กับอาสาสมัครสาธารณสุข
2. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยเรื่องวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับการฝึกอบรมโครงการสาธารณสุขมูลฐานในภาคอื่นๆ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยทางด้านการฝึกอบรมในหน่วยงานอื่นๆต่อไป

ในการวิจัยดังกล่าว จำเป็นต้องมีการเก็บข้อมูลจากครูฝึกระดับจังหวัด-อำเภอ และครูฝึกระดับตำบล โดยการให้ท่านตอบแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าผลที่จะได้รับ จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินโครงการสาธารณสุขมูลฐานในระดับหนึ่ง ทั้งนี้คำตอบของท่าน จะไม่มีผลกระทบต่อหน่วยงานหรือบุคลากรในหน่วยงานแต่ประการใด โปรดกรุณาตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ตามความรู้สึกที่แท้จริง และตอบให้ครบทุกข้อ

ข้าพเจ้าหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สำหรับความร่วมมืออันดีของท่านในครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาญยุทธ พรหมประพัฒน์)
ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของครูฝึกระดับจังหวัด - อำเภอ และครูฝึกระดับตำบล
เกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับการฝึกอบรมด้านสาธารณสุขมูลฐานในภาคกลาง

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นของท่าน เกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสมสำหรับอาสาสมัครสาธารณสุขกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม รวมทั้งองค์ประกอบที่ท่านใช้พิจารณาเลือกวิธีการฝึกอบรม มิใช่เป็นการทดสอบความรู้ของท่าน

แบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 2 สำรวจความคิดเห็นของผู้ตอบ

วิธีการตอบแบบสอบถาม จะชี้แจงในแต่ละส่วนของข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดเติมคำลงในช่องว่างหรือเลือกคำตอบโดยทำเครื่องหมาย / ลงหน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริง

1. อายุ_____ปี
2. เพศ ( ) ชาย
   ( ) หญิง
3. ระดับการศึกษาสูงสุด
   ( ) ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
   ( ) อนุปริญญา
   ( ) ปริญญาตรี
   ( ) ปริญญาโท
   ( ) สูงกว่าปริญญาโท
4. ท่านมีประสบการณ์เป็นครูฝึก ในการฝึกอบรมโครงการสาธารณสุขมูลฐานมาแล้ว_____ปี รวมทั้งสิ้น_____รุ่น
5. ขณะนี้ท่านปฏิบัติหน้าที่ในฐานะครูฝึกระดับ
   ( ) จังหวัด - อำเภอ
   ( ) ตำบล
6. ท่านเคยเข้ารับการอบรม หลักสูตรครูฝึกของโครงการสาธารณสุขมูลฐานบ้างหรือไม่
   ( ) เคย (ให้ตอบเฉพาะข้อ 7 และ 9)
   ( ) ไม่เคย (ให้ข้ามไปตอบ ข้อ 8 และ 9)
7. ถ้าเคย ท่านเข้ารับการอบรม หลักสูตรครูฝึกของโครงการสาธารณสุขมูลฐานหลักสูตรใดบ้าง โปรดระบุ_____
   7.1 หลักสูตร_____จำนวน_____ครั้ง
   จัดโดย_____
   7.2 หลักสูตร_____จำนวน_____ครั้ง
   จัดโดย_____
   7.3 หลักสูตร_____จำนวน_____ครั้ง
   จัดโดย_____

8. ถ้าท่านไม่เคย เข้ารับการอบรม หลักสูตรครูฝึกของโครงการสาธารณสุขมูลฐาน ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการฝึกอบรมโครงการสาธารณสุขมูลฐานได้อย่างไร(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

( ) เคยเรียนวิชาครูมาก่อน

( ) ศึกษาจากคู่มือสาธารณสุขมูลฐาน

( ) เคยมีประสบการณ์การฝึกอบรมโครงการอื่นมาก่อน

( ) อื่น ๆโปรดระบุ_____

9. นอกจากหลักสูตรครูฝึกของโครงการสาธารณสุขมูลฐานแล้ว ท่านเคยเข้ารับการอบรมในหลักสูตรใดบ้าง ที่สนับสนุนการฝึกอบรมโครงการสาธารณสุขมูลฐาน

9.1 หลักสูตร_____จำนวน_____ครั้ง
จัดโดย_____

9.2 หลักสูตร_____จำนวน_____ครั้ง
จัดโดย_____

9.3 หลักสูตร_____จำนวน_____ครั้ง
จัดโดย_____

9.4 หลักสูตร_____จำนวน_____ครั้ง
จัดโดย_____

9.5 หลักสูตร_____จำนวน_____ครั้ง
จัดโดย_____

9.6 หลักสูตร_____จำนวน_____ครั้ง
จัดโดย_____

9.7 หลักสูตร_____จำนวน_____ครั้ง
จัดโดย_____

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 สำรวจความคิดเห็นของผู้ตอบ

ส่วนที่ 2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรมที่เหมาะสม สำหรับอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขในโครงการสาธารณสุขมูลฐาน

ในการฝึกอบรมด้านสาธารณสุขมูลฐานนั้น ปัจจัยที่มีบทบาททำให้การฝึกอบรมของท่านในแต่ละครั้ง จะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับวิธีการฝึกอบรมเป็นสำคัญเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเป้าหมายของท่านเป็นอาสาสมัครสาธารณสุข ซึ่งมีพื้นฐานความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการสาธารณสุขมูลฐานค่อนข้างน้อย วิธีการฝึกอบรมยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ในฐานะที่ท่านเป็นผู้มีประสบการณ์อีกทั้งยังเกี่ยวข้องกับโครงการนี้โดยตรง ความคิดเห็นของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการปรับปรุงวิธีการฝึกอบรม ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายคืออาสาสมัครสาธารณสุขในโอกาสต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ได้กำหนดความหมายของวิธีการฝึกอบรมแบบต่าง ๆ รวมทั้งนิยาม วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ไว้ดังต่อไปนี้

คำอธิบายเกี่ยวกับวิธีการฝึกอบรม

ลำดับที่	วิธีการฝึกอบรม	คำจำกัดความของวิธีการฝึกอบรมที่ใช้ในการวิจัย
1	การบรรยาย (lecture)	เป็นการให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมโดยผู้บรรยายเพียงคนเดียว เป็นการเสนอเรื่องราว เนื้อหาความรู้ ข่าวสาร หรือทัศนคติต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจหรือยอมรับข้อความหรือเรื่องราวที่ผู้พูด หรือผู้สอนเสนอแนะ
2	การอภิปรายกลุ่ม (group discussion)	เป็นการแบ่งกลุ่มพิจารณาหรืออภิปรายกันระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 4-10 คน ในเรื่องที่สนใจร่วมกัน และมีลักษณะเป็นแบบกันเอง ไม่เป็นทางการ
3	การระดมสมอง (brainstorming)	เป็นการที่สมาชิกทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี โดยปราศจากข้อจำกัด กฎเกณฑ์ใด ๆ

ลำดับที่	วิธีการฝึกอบรม	คำจำกัดความของวิธีการฝึกอบรมที่ใช้ในการวิจัย
		ภายในเวลากำหนด และความคิดเห็นนั้นจะได้รับการยอมรับฟังจากสมาชิกทุกคน
4	การสาธิต (demonstration)	เป็นการแสดงให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เห็นสภาพการณ์ที่เป็นจริง โดยแสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือขั้นตอนของการปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมือ หรือการทดลอง
5	การดูงานนอกสถานที่ (field trip)	เป็นการให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมไปศึกษาสภาพที่เป็นจริง ในเรื่องที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมนอกสถานที่
6	การแสดงบทบาทสมมติ (role playing)	เป็นการจัดให้ผู้เข้ารับการอบรมได้แสดงบทบาทในสถานการณ์เหมือนกับสภาพที่เป็นจริง โดยอาจจะกำหนดเค้าโครงเรื่องและคำพูดของผู้แสดงให้ทราบล่วงหน้าหรือไม่ก็ได้
7	กรณีศึกษา (case study)	เป็นการศึกษากรณีหรือเรื่องราวที่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง หรือสร้างขึ้นให้เหมือนจริง เพื่อเป็นข้อมูลให้ผู้เข้ารับการอบรม นำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายใต้สภาพการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด
8	การฝึกปฏิบัติ (Practice)	เป็นการนำทฤษฎีหรือแนวคิดที่ได้เรียนรู้มาทดลองปฏิบัติในตอนท้ายของการฝึกอบรม ภายใต้การแนะนำดูแลของวิทยากร
9	การประชุมกลุ่มย่อย (huddle group)	เป็นการแบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นกลุ่มย่อย ๆ จากกลุ่มใหญ่กลุ่มละ 2-6 คน เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหา อาจเป็นปัญหาเดียวกันหรือคนละปัญหา ในช่วง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ลำดับที่	วิธีการฝึกอบรม	คำจำกัดความของวิธีการฝึกอบรมที่ใช้ในการวิจัย
		เวลาที่กำหนด วิทยากรคอยช่วยเหลือเมื่อแบ่งกลุ่มย่อย ผู้เข้ารับการฝึกอบรมแต่ละกลุ่มต้องมีประธานกลุ่ม เลขานุการกลุ่ม บันทึกความคิดเห็นของกลุ่ม และนำเสนอกลุ่มใหญ่ทั้งหมด
10	การศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป (programmed instruction)	เป็นวิธีการเรียนการสอน โดยผู้เข้ารับการอบรมเรียนรู้ด้วยตนเอง จากการปฏิบัติตามขั้นตอนที่มีการจัดลำดับไว้อย่างดีแล้วซึ่งประกอบด้วยการให้เนื้อหาความรู้ การฝึกปฏิบัติ การทำแบบฝึกหัด การตรวจคำตอบแต่ละขั้นด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนได้แก้ไขในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจให้ถูกต้องก่อนที่จะก้าวไปสู่ขั้นต่อไป

คำอธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การฝึกอบรม

ความรู้ หมายถึง สิ่งที่อาสาสมัครสาธารณสุขได้รับมาจากการฝึกอบรม ทั้งในด้านข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง ครอบครัว และชุมชน

ทักษะ หมายถึง สิ่งที่อาสาสมัครสาธารณสุขได้รับมาจากการฝึกอบรม เกี่ยวกับความชำนาญ อาจจะเป็นได้ตั้งแต่ความชำนาญในการใช้สติปัญญา จนถึงการใช้มือฝึกหัด ในเรื่องที่เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง ครอบครัว และชุมชน

ทัศนคติ หมายถึง สิ่งที่อาสาสมัครสาธารณสุขได้รับมาจากการฝึกอบรม เกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อมั่น ในเรื่องที่เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง ครอบครัว และชุมชน ให้เปลี่ยนไปในทางที่ดี และถูกต้อง

กรุณาอ่านคำชี้แจงแบบสอบถาม และตัวอย่างการตอบอย่างละเอียด

ขอความร่วมมือจากท่าน โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อ โดยให้ท่านปฏิบัติดังนี้

1. ให้ท่านพิจารณา

1.1 วัตถุประสงค์การฝึกอบรม เช่น ให้ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ เป็นสิ่งสำคัญประการแรก

1.2 เนื้อหาวิชาที่กำหนด เป็นสิ่งสำคัญรองลงมา จากวัตถุประสงค์การฝึกอบรม

2. ให้ท่านพิจารณา วิธีการฝึกอบรม ซึ่งมีอยู่ 10 วิธี โดยพิจารณาแต่ละวิธีว่า

2.1 ในการปฏิบัติงานของท่าน วิธีการฝึกอบรมนั้น ท่านเคยใช้ หรือไม่เคยใช้ กับวัตถุประสงค์การฝึกอบรม และเนื้อหาวิชาที่กำหนด โดยให้ท่านเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างให้ตรงกับการปฏิบัติงานของท่าน

2.2 ในการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับระดับความเหมาะสมนั้น ทั้งท่านที่เคยใช้ หรือไม่เคยใช้ก็ตาม ให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ วิธีการการฝึกอบรมแต่ละวิธีว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับใด โดยแบ่งระดับความเหมาะสมเป็น 4 ระดับดังนี้

4 หมายถึง เหมาะสมมาก 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง 1 หมายถึง ไม่เหมาะสม

โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน (ทั้งท่านที่เคยใช้ และไม่เคยใช้)

ตัวอย่าง

เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีทักษะเกี่ยวกับ การปฐมพยาบาลเบื้องต้น เช่น การช่วยเหลือคนเป็นลม

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
ฯลฯ						

หมายความว่า วิธีการฝึกอบรมที่ท่านเคยใช้ คือ การบรรยาย และเห็นว่าวิธีที่ใช้ไม่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีทักษะเกี่ยวกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น

ส่วนวิธีการอบรมที่ท่านไม่เคยใช้คือ การอภิปรายกลุ่ม และเห็นว่ามีความเหมาะสมปานกลาง

1. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนสาธารณสุขระดับหมู่บ้าน

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

2. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีทักษะ ในเรื่องการจัดตั้งและดำเนินการเกี่ยวกับกองทุนยา และเวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้าน

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีทัศนคติที่ถูกต้อง ในการพึ่งตนเองทางสาธารณสุข โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนเป็นหลัก

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

4. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีทัศนคติที่ดี ต่อการทำงานเป็นทีม ในการแก้ปัญหาสาธารณสุขของท้องถิ่น

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะอาการของโรคที่สามารถใช้ยาสามัญประจำบ้านรักษาได้

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

6. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีทัศนคติที่ดี ต่อการใช้ยาสมุนไพรในการรักษาโรค

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีทักษะเกี่ยวกับ การปฐมพยาบาลผู้ป่วยข้อเคลื่อน กระดูกหัก ได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย ก่อนส่งต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

8. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีความรู้เกี่ยวกับ โรคสำคัญที่ยุง แมลงวัน และแมลงสาบ เป็นตัวนำได้

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

9. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีทักษะ ในการช่วยเหลือผู้ป่วยที่เป็นโรคอุจจาระร่วงได้

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

10. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีทัศนคติที่ดี ต่อการใช้ส้วม เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรคทางเดินอาหาร

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

11. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีทักษะเกี่ยวกับ วิธีการปรับปรุงแหล่งน้ำให้สะอาด ได้ เช่น การฆ่าเชื้อโรคในน้ำ การกรอง การกวนสารส้ม

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

12. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีความรู้เกี่ยวกับ ลักษณะ อาการของเด็กที่เป็นโรคขาดสารอาหาร

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

13. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีทักษะเกี่ยวกับ วิธีการรักษาอนามัยของร่างกายได้ เช่น การแปรงฟันที่ถูกวิธี

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

14. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีทัศนคติ ที่ถูกต้อง ในเรื่องการวางแผนครอบครัว

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

15. เพื่อให้อาสาสมัครสาธารณสุขมีความรู้ เกี่ยวกับ ผลดีของการให้ทารกกินน้ำนมแม่ได้

วิธีการฝึกอบรม	เคย	ไม่เคย	ระดับความเหมาะสม			
			มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เหมาะสม 1
การบรรยาย						
การอภิปรายกลุ่ม						
การระดมสมอง						
การสาธิต						
การดูงานนอกสถานที่						
การแสดงบทบาทสมมติ						
กรณีศึกษา						
การฝึกปฏิบัติ						
การประชุมกลุ่มย่อย						
ศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป						
อื่น ๆ						

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2.2 องค์ประกอบที่ท่านใช้เพื่อพิจารณาเลือกวิธีการฝึกอบรม สำหรับอบรมอาสาสมัครสาธารณสุข ในโครงการสาธารณสุขมูลฐาน

ขอความร่วมมือจากท่าน โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อที่แสดงถึงองค์ประกอบที่ท่านใช้พิจารณาเลือกวิธีการฝึกอบรมซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 18 องค์ประกอบ แล้วพิจารณาว่าองค์ประกอบใดบ้าง ที่ท่านใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกวิธีการฝึกอบรม พร้อมทั้งพิจารณาระดับการใช้เป็นเกณฑ์ขององค์ประกอบนั้น ๆ ว่าอยู่ในระดับใด

โดยแบ่งระดับการใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกวิธีการฝึกอบรมขององค์ประกอบต่างๆ เป็น 4 ระดับคือ

4 หมายถึง องค์ประกอบนั้นใช้เป็นเกณฑ์มาก
3 หมายถึง องค์ประกอบนั้นใช้เป็นเกณฑ์ปานกลาง
2 หมายถึง องค์ประกอบนั้นใช้เป็นเกณฑ์น้อย
1 หมายถึง องค์ประกอบนั้นไม่เคยใช้เป็นเกณฑ์

โดยเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับการใช้เป็นเกณฑ์ขององค์ประกอบนั้น ๆ ตามความคิดเห็นของท่าน

องค์ประกอบที่ใช้เลือกวิธีการฝึกอบรม	ระดับการใช้เป็นเกณฑ์			
	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เคยใช้ 1
1. อายุของอาสาสมัครสาธารณสุข_____				
2. เพศของอาสาสมัครสาธารณสุข_____				
3. พื้นฐานการศึกษาของอาสาสมัครสาธารณสุข_____				
4. ประสบการณ์ในการทำงานของอาสาสมัครสาธารณสุข ก่อนเข้ารับการอบรม_____				
5. ขนาดของกลุ่ม อาสาสมัครสาธารณสุข_____				
6. บรรยากาศความสัมพันธ์ของกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข เช่น มาจากหมู่บ้านเดียวกันหรือคนละหมู่บ้าน _____				
7. พื้นฐานทางสังคม ของอาสาสมัครสาธารณสุข_____				
8. พื้นฐานทางวัฒนธรรมของอาสาสมัครสาธารณสุข เช่น ศาสนา ภาษา ขนบธรรมเนียม _____				
9. ลักษณะอาชีพของอาสาสมัครสาธารณสุข เช่น ทำนา ทำไร่ ทำสวน ค้าขาย รับจ้าง _____				
10. ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ตลอดจนความถนัด ในการฝึกอบรมของท่าน _____				
11. วัตถุประสงค์การฝึกอบรม เช่นให้ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ _____				

องค์ประกอบที่ใช้เลือกวิธีการฝึกอบรม	ระดับการใช้เป็นเกณฑ์			
	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	ไม่เคยใช้ 1
12. เนื้อหาสาระของหลักสูตรและหัวข้อวิชา				
13. ช่วงเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมเช่น เช้า บ่าย				
14. เวลาที่กำหนดในแต่ละหัวข้อเช่น 1 ชั่วโมง				
15. สถานที่จัดฝึกอบรม อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ				
16. งบประมาณในการฝึกอบรม				
17. ความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่นบางคนเรียนรู้ได้เร็ว แต่บางคนเรียนรู้ได้ช้า				
18. หลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่				

ส่วนที่ 2.3 ความคิดเห็นเพิ่มเติม

ปัญหาที่ท่านพบในการใช้วิธีการฝึกอบรม สำหรับการอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขในโครงการสาธารณสุขมูลฐาน.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ ในการใช้วิธีการฝึกอบรม สำหรับอบรมอาสาสมัครสาธารณสุขในโครงการสาธารณสุขมูลฐาน.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ภาคผนวก ค.

วิธีการฝึกอบรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การบรรยาย
(Lecture)

การบรรยายจัดเป็นวิธีการฝึกอบรมที่มีลักษณะเป็นพิธีการ เป็นการให้ความรู้แก่ผู้เข้ารับการอบรมโดยผู้บรรยายเพียงคนเดียว ผู้บรรยายเป็นผู้มีบทบาทมากที่สุดในการให้ข้อมูลความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้ฟัง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้ฟังได้ทราบ เข้าใจหรือยอมรับข้อความหรือเรื่องราวที่ผู้พูดเสนอให้จึงเหมาะในการให้ความรู้พื้นฐานและการให้ข้อมูลอย่างกว้าง ๆ

การบรรยายเหมาะที่จะใช้เป็นการแจ้งหรือกระตุ้นชักชวน และให้มีอิทธิพลโน้มน้าวทัศนคติของผู้ฟัง นอกจากนี้การบรรยายยังมีความเหมาะสมในด้านการให้ความรู้แก่กลุ่มผู้ฟังเป็นจำนวนมาก ผู้บรรยายสามารถเตรียมเนื้อหาและลำดับขั้นตอนในการเสนอเรื่องราว หรือแม้แต่คำพูดที่จะใช้พูดล่วงหน้า สามารถกำหนดเวลาที่จะใช้ในการพูดได้แน่นอน วิธีการบรรยายสามารถที่จะให้เนื้อหาสาระหรือหลักการต่าง ๆ แก่ผู้เข้ารับการอบรม โดยใช้เวลาน้อยกว่าวิธีการอื่น

<u>ข้อดี</u>

1. สามารถให้การอบรมแก่ผู้ฟังได้จำนวนมาก
2. ได้เนื้อหาตรงตามวัตถุประสงค์ และเสนอเนื้อหาได้อย่างเป็นระเบียบ
3. ได้เนื้อหามากแม้ในระยะเวลาสั้น ๆ
4. การจัดสถานที่สะดวก จัดให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ได้ง่าย
5. ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเตรียมตัวในหัวข้อที่จะบรรยายก่อนการบรรยาย เช่น อาจเตรียมปัญหา ข้อซักถาม หรือศึกษาเอกสารรายละเอียดต่าง ๆ

<u>ข้อจำกัด</u>

1. เป็นการสื่อสารทางเดียวโดยผู้บรรยาย ผู้เข้ารับการอบรมมีโอกาสซักถามหรือแสดงคิดเห็นน้อยหรือไม่มีเลย และถ้าผู้บรรยายไม่มีความสามารถในด้านการพูดหรือเนื้อหาไม่เป็นประโยชน์จะทำให้เป็นการสูญเปล่า
2. ผู้บรรยายไม่อาจทราบได้ว่า ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจหรือได้รับความรู้ไปมากน้อยเพียงใด
3. การหาบุคคลที่มีทั้งความรู้ในเนื้อหาดี และความสามารถในการบรรยายดีด้วยนั้น หาได้ยาก
4. ไม่เหมาะสมกับเนื้อเรื่องบางประเภท เช่น เรื่องที่มีข้อคิดเห็นขัดแย้งได้มาก

การอภิปรายกลุ่ม
(Group Discussion)

เป็นวิธีการฝึกอบรมวิธีหนึ่งที่นิยมใช้กันมาก การอภิปรายแบบกลุ่ม เป็นการอภิปรายระหว่างผู้เข้ารับการอบรมจำนวน 6-20 คน ในเรื่องที่สนใจร่วมกัน หรือเป็นประโยชน์ร่วมกัน โดยการประชุมมีลักษณะเป็นแบบกันเองไม่เป็นทางการ เพื่อแสวงหาข้อยุติของกลุ่มในเรื่องที่อภิปรายกันนั้น

ข้อดี

1. ผู้เข้าร่วมอภิปรายทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี และอย่างเต็มที่
2. ช่วยให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างสมาชิก
3. เป็นการรวบรวมความคิดจากคนจำนวนมาก ซึ่งอาจช่วยในการแก้ปัญหา หรือหาข้อยุติที่ดีได้
4. ช่วยให้ผู้ร่วมอภิปรายมีความคิดอ่านที่กว้างขวางขึ้น โดยดึงเอาประสบการณ์ของแต่ละคนออกมา
5. ช่วยให้มีโอกาสปรับปรุงตัวทางสังคม คือ รู้จักสนใจบุคคลอื่นและฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น

ข้อจำกัด

1. หากผู้นำอภิปรายไม่มีความสามารถ อาจทำให้ไม่ได้ความคิดเห็นของสมาชิกมากหรือดีเท่าที่ควร
2. ผู้เข้าร่วมอภิปรายบางคนอาจพูดมากเกินไป ในขณะที่บางคนมีส่วนร่วมในการอภิปรายน้อยเกินไป
3. ถ้าผู้เข้าร่วมอภิปรายมีจำนวนมาก เวลาที่มีอยู่อาจไม่เพียงพอต่อการรวบรวมความคิดเห็นทั้งหมด เพื่อหาข้อยุติ
4. หากผู้เข้าร่วมอภิปรายไม่เข้าใจเรื่อง จุดมุ่งหมายของการอภิปรายโดยแน่ชัด เนื้อหาของการอภิปรายก็จะสับสน และไม่เป็นไปตามแนวทางที่ต้องการ
5. ถ้าคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมอภิปรายแตกต่างกันมาก อาจก่อให้เกิดผลเสียได้
6. หากผู้เข้าร่วมอภิปรายมีความรู้ และความคิดเห็นในวงแคบ ผลสรุปหรือข้อยุติอาจไม่ดีเท่าที่ควร

การระดมสมอง
(Brainstorming)

การระดมสมองเป็นวิธีที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดความคิดสร้างสรรค์ เป็นวิธีที่เปิดโอกาสให้ทุกคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี โดยปราศจากข้อจำกัด หรือกฎเกณฑ์ใด ๆ ผู้เข้ารับการอบรมสามารถเสนอแนะความคิดเห็นได้ทุกแง่มุมอย่างรวดเร็ว ภายในเวลาจำกัดและทั่วถึงทุกคน โดยไม่ต้องกังวลว่าความคิดนั้นจะถูกต้องหรือไม่ เพราะวิธีการนี้เน้นจำนวนปริมาณการแสดงความคิดเห็นมากกว่าคุณภาพ ต่อเมื่อได้ระดมความคิดเห็นไว้เป็นจำนวนมากพอแล้ว จึงค่อยมาอภิปรายเป็นความคิดเห็นที่กลุ่มเห็นว่าดีหรือเหมาะสมอีกทีหนึ่ง

ข้อดี

1. ช่วยก่อให้เกิดการร่วมแรงร่วมใจระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม สอนแนะให้รู้จักเคารพและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น
2. ได้ข้อเสนอแนะจำนวนมากในช่วงเวลาสั้น
3. สามารถเร้าความสนใจของสมาชิกได้ดี
4. ทุกคนมีโอกาสได้มีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นและแก้ปัญหาร่วมกัน

ข้อจำกัด

1. ข้อเสนอแนะจำนวนมาก เมื่อนำมาพิจารณาแล้วบางข้อเสนอแนะอาจมีคุณค่าน้อย
2. ต้องจำกัดขนาดของกลุ่ม เพื่อให้ทุกคนมีโอกาสร่วม
3. ประเด็นหรือปัญหาที่พิจารณาต้องไม่กว้างจนเกินไป และควรมีเพียงประเด็นหรือปัญหาเดียว

การสาธิต
(Demonstration)

การสาธิตเป็นการแสดงให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เห็นของจริง โดยอาจแสดงให้เห็นถึงกระบวนการหรือขั้นตอนของการปฏิบัติงาน การใช้เครื่องมือหรือการทดลองต่าง ๆ เหมาะที่จะใช้กับคนกลุ่มเล็ก ๆ การสาธิตอาจใช้ได้กับผู้เข้ารับการอบรมทุกระดับ ทุกประเภท และตามปกติแล้วการสาธิตจะไม่ใช้ตามลำพัง จะใช้ร่วมกับวิธีการอื่น ๆ เช่น การบรรยาย การทดลองปฏิบัติ การอภิปราย เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อดี

1. การแสดงให้เห็นจริงทีละขั้นตอน สามารถทำให้คนเข้าใจ และเชื่อได้มากกว่าการฟังหรือการอ่าน

2. สามารถนำของจริง หรือรูปจำลองมาแสดงให้เห็นได้

3. ขั้นตอนต่าง ๆ ของการทดลองสามารถยืดหยุ่นได้ เช่น บางตอนอาจแสดงให้ดูอย่างละเอียด หรืออาจทำซ้ำอีกได้เมื่อจำเป็น

4. การแสดงให้เห็นด้วยของจริง รวมทั้งการได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเอง ช่วยให้เกิดความสนใจ และชักจูงใจให้อยากลองปฏิบัติตามแนวใหม่

ข้อจำกัด

1. ต้องใช้เวลาสำหรับการตระเตรียม และซ้อมทำอย่างระมัดระวังยิ่ง เพื่อให้แน่ใจว่าการแสดงนั้นจะถูกต้องอย่างสมบูรณ์

2. เหมาะสำหรับผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มเล็ก ๆ เท่านั้น เพราะถ้าคนกลุ่มใหญ่จะไม่สามารถเห็นการแสดงได้อย่างชัดเจนดีพอ

3. หากไม่มีการแนะนำ หรือการชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ดีพอ ผู้เข้ารับการอบรมอาจมองข้ามจุดสำคัญของการแสดงไปได้

4. วิธีการสาธิตนี้เหมาะกับเนื้อเรื่องเพียงบางอย่างเท่านั้น ไม่อาจใช้ได้กับเนื้อเรื่องทุกประเภท

การดูงานนอกสถานที่
(Field Trip)

การดูงานนอกสถานที่ เป็นวิธีการฝึกอบรมที่นำผู้เข้ารับการอบรมไปยังสถานที่อื่นนอกจากที่จัดอบรมปกติ เพื่อศึกษาจากสภาพการณ์จริง ๆ ด้วยตนเอง วิธีการนี้อาจใช้ได้กับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนานักบริหาร หรือกับการฝึกอบรมอื่น ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการศึกษาจากของจริงเพื่อให้ได้ประโยชน์เพิ่มมากขึ้น ระยะเวลาสำหรับการดูงานนอกสถานที่นี้อาจเพียง 2-3 ชั่วโมง หรืออาจนานกว่านั้นมาก การจัดดูงานนอกสถานที่แม้ว่าจะทำได้ง่าย แต่ถ้าวางแผนไม่รอบคอบและไม่ควบคุมให้ดีก็จะไม่ให้ประโยชน์เต็มที่

ข้อดี

1. นอกจากจะได้เรียนรู้ในภาคทฤษฎีแล้ว การดูงานนอกสถานที่จะช่วยให้ผู้เข้ารับ

การอบรมได้เห็นการปฏิบัติจริง ๆ ช่วยขยายแนวความคิด เพิ่มความเข้าใจได้ดี และถูกต้องตามความเป็นจริงมากกว่าที่จะได้รับฟัง โดยไม่มีโอกาสได้เห็นการปฏิบัติงานจริง ๆ

2. เป็นวิธีการที่สร้างความสนใจ และความกระตือรือร้นให้แก่ผู้เข้ารับการอบรมได้เป็นอย่างดี

3. จะเป็นประโยชน์อย่างมาก ถ้าจัดให้มีส่วนสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด และสอดคล้องกับส่วนอื่น ๆ ของการฝึกอบรม

4. ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เข้ารับการอบรม อันจะเป็นประโยชน์ต่อการร่วมมือประสานงานกันต่อไป

ข้อจำกัด

1. จำเป็นต้องใช้งบประมาณมาก รวมทั้งต้องใช้เวลาเตรียมการมากด้วย

2. หากขาดความร่วมมือจากบุคคล หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็จะให้ประโยชน์ไม่เต็มที่

3. การควบคุมการจัดให้เป็นไปตามแผนทำได้ยาก

4. การเดินทางอาจทำให้ผู้เข้ารับการอบรมเหนื่อยเหนื่อย และไม่สามารถศึกษาสิ่งต่าง ๆได้อย่างเต็มที่

5. การเข้าชมหน่วยงาน อาจทำให้หน่วยงานนั้นต้องหยุด หรือเสียเวลาปฏิบัติงานตามปกติได้

การแสดงบทบาทสมมติ
(Role Playing)

การแสดงบทบาทสมมติ เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้โดยการปฏิบัติวิธีหนึ่ง โดยมีการสร้างสถานการณ์ช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมมีโอกาสประสบปัญหาต่าง ๆ ที่คล้ายของจริง และเข้าร่วมในการพิจารณาแก้ไขสภาพการณ์ดังกล่าวที่ตนคิดว่าจะทำได้ การแสดงบทบาทสมมตินี้เหมาะสำหรับผู้เข้ารับการอบรมที่มีทักษะในการแสดงออกและมีวุฒิภาวะเพียงพอที่จะวิเคราะห์ตรวจสอบ-แก้ปัญหา เป็นวิธีการที่ใช้เพื่อเปลี่ยนทัศนคติ พัฒนาทักษะในด้านมนุษยสัมพันธ์ และเพื่อเปิดโอกาสให้ได้แสดงพฤติกรรมใหม่ ๆ อาจใช้กับการอบรมกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ก็ได้

ข้อดี

1. กระตุ้นให้เกิดความสนใจ ให้แสดงออกซึ่งปัญหา และช่วยในการอภิปราย

2. ช่วยให้เห็นแนวทางสำหรับการแก้ปัญหาที่ปฏิบัติจริงได้และเปิดโอกาสให้ผู้แสดงได้ทดลองใช้แนวทางเหล่านั้นโดยไม่ต้องไปลองเสี่ยงทำในชีวิตจริง

3. ผู้แสดงมีโอกาสคาดคะเนบทบาทของตำแหน่งที่ตนสวมอยู่ แล้วคิด และกระทำในวิถีทางของเขาเอง

4. ก่อให้เกิดบรรยากาศที่เป็นกันเอง และสร้างความร่วมมือในกลุ่ม

5. การจัดและวางแผนทำได้สะดวก ไม่ยุ่งยาก

ข้อจำกัด

1. ผู้แสดงบางคนอาจแสดงไม่ได้ดี ทำให้ผู้ดูไม่สามารถทำความเข้าใจในปัญหาหรือเรื่องราวที่แสดงได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์

2. ในสภาพจริง ทั้งผู้เข้าอบรมที่เป็นผู้แสดงและผู้ดู อาจไม่สามารถนำแนวทางการแก้ปัญหาไปปรับใช้ในชีวิตจริงได้ เพราะอาจมีเหตุการณ์อื่นที่อยู่นอกเหนือความควบคุมของเขามาเกี่ยวข้องด้วย

3. การกำหนดรายละเอียดของการแสดงมากเกินไป อาจทำให้ผู้แสดงไม่มีอิสระในการแสดงออกตามความรู้สึกนึกคิดของตนเอง และอาจแสดงไม่สมจริงสมจังเพราะพะวงอยู่กับคำพูดและท่าทางที่จะต้องแสดงให้ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ หรือบทที่กำหนดให้ไม่สมเหตุสมผล การแสดงก็จะไม่เกิดผลดีหรือบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้

4. ถ้าการแสดงปล่อยให้ผู้แสดงดำเนินเรื่องในรายละเอียด เช่น ท่าทาง คำพูด ไปตามความรู้สึกนึกคิดของตนเองก็ยากสำหรับผู้จัดที่จะควบคุมให้การแสดงประสบความสำเร็จในการเรียนรู้

กรณีศึกษา
(Case Study)

กรณีศึกษา เป็นการศึกษากรณีหรือเรื่องราว ซึ่งได้รวบรวมขึ้นจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้พิจารณาตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายใต้สภาพการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ทั้งยังเป็นวิธีการนำสถานการณ์เข้ามาสู่การพิจารณาของบุคคลโดยสะดวก ประหยัดและไม่เสี่ยงกับความเสียหาย เหมือนกับการนำบุคคลเข้าไปสู่สถานการณ์ที่เป็นอยู่จริง ๆ เหมาะที่จะใช้กับคนกลุ่มเล็ก เพราะจะต้องร่วมกันศึกษารายละเอียด วิเคราะห์ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและตัดสินใจในกรณีที่ได้รับมอบหมายให้ทำการศึกษาอย่างเสรี

ข้อดี

1. ช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกความสามารถในการวิเคราะห์ และตัดสินใจในเรื่องจริง หรือสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้จริง และสามารถนำไปปรับใช้กับเหตุการณ์อื่น ๆ ได้
2. ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างผู้เข้ารับการอบรม
3. มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์ซึ่งกันและกันอย่างกว้างขวาง ช่วยให้สามารถเข้าใจปัญหาได้หลายแง่มุม และหาทางเลือกในการแก้ปัญหาได้หลายทาง
4. ทุกคนมีโอกาสแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระในบรรยากาศที่เป็นกันเอง

ข้อจำกัด

1. ถ้าหากที่ปรึกษาถูกมองว่าเป็นผู้นำกลุ่มหรือทำตัวเหมือนเป็นผู้นำกลุ่ม อาจทำให้สมาชิกไม่กล้าแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ในกรณีที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกับที่ปรึกษา
2. สมาชิกบางคนอาจพูดมากเกินไป หรือบางคนอาจพยายามครอบงำความคิดเห็นของบุคคลอื่นให้คล้อยตามความคิดเห็นของตน
3. กรณีหรือเรื่องที่นำมาศึกษานั้น หากไม่ได้รับการพัฒนาให้ทันสมัย หรือไม่ได้รับการดัดแปลงให้เหมาะสม อาจไม่เกิดประโยชน์เท่าที่ควร
4. หากที่ปรึกษาไม่มีความสามารถ การใช้วิธีการนี้อาจไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
5. การสร้างเรื่องที่จะใช้ในการอบรม เป็นงานที่ต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายมาก

การฝึกปฏิบัติ
(Practice)

เป็นการนำทฤษฎีหรือแนวคิดตามที่ได้เรียนรู้ มาทดลองปฏิบัติในตอนท้ายของการฝึกอบรม โดยผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง วิทยากรเป็นผู้กำหนดแนวปฏิบัติหรือขั้นตอนการปฏิบัติไว้ อาจทำเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่มก็ได้

ข้อดี

1. ผู้เข้ารับการอบรมได้ฝึกปฏิบัติทำจริง ๆ ก่อนที่จะนำไปใช้
2. ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง และมีส่วนร่วมมาก
3. จูงใจให้ผู้เข้าอบรมอยากเรียนรู้
4. สามารถประเมินผลการฝึกอบรมได้เลย

ข้อจำกัด

1. เสียเวลามาก เพราะทุกคนต้องฝึกทำจริง บางคนอาจทำเสร็จเร็ว บางคนอาจทำเสร็จช้า

2. เสียงบประมาณ ค่าใช้จ่ายในวัสดุอุปกรณ์ที่จะฝึกปฏิบัติ

การประชุมกลุ่มย่อย
(Huddle Group)

วิธีการนี้เป็นการแบ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นกลุ่มย่อยจากกลุ่มใหญ่ กลุ่มละ 2-6 คน เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหา อาจเป็นปัญหาเดียวกันหรือคนละปัญหา ในช่วงเวลาที่กำหนด วิทยากรคอยช่วยเหลือเมื่อแบ่งกลุ่มย่อยผู้เข้ารับการอบรมแต่ละกลุ่ม ต้องมีประธานกลุ่มและเลขานุการกลุ่มบันทึกความคิดเห็นของกลุ่ม และนำเสนอกลุ่มใหญ่ทั้งหมด การใช้วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เข้ารับการอบรมที่ไม่ชอบแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมใหญ่ ได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนในการฝึกอบรมมากขึ้น

ข้อดี

1. วิธีการนี้เปิดโอกาสให้แต่ละคนได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง และสามารถร่วมอภิปรายได้มากที่สุด

2. ช่วยให้บรรยากาศเป็นกันเอง

3. หัวข้อการอภิปรายสามารถแยกประเด็นย่อยได้มาก และกรณีที่มีสมาชิกจากแหล่งต่าง ๆ กันก็จะช่วยให้ได้แนวความคิดหลายแง่หลายประเด็นยิ่งขึ้น

ข้อจำกัด

1. กลุ่มย่อยทุกกลุ่มจะรวมอยู่ในห้องเดียวกัน ดังนั้นหากมีกลุ่มไหนพูดดัง ก็จะทำให้เกิดเสียงรบกวนได้ และอาจทำให้ต้องจัดสถานที่ใหม่

2. การแบ่งกลุ่มย่อยที่มีเพียง 2 คน อาจมีคนใดคนหนึ่งผูกขาดคนเดียว ซึ่งอาจหาทางป้องกันโดยจัดกลุ่ม ตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป แต่ไม่ควรเกิน 6 คน

3. การอภิปรายของแต่ละกลุ่มอาจต้องยืดหยุ่นแตกต่างกันไป แล้วแต่แง่หรือประเด็นของหัวข้อที่ได้รับ

4. การเลือกประธานกลุ่ม และเลขานุการกลุ่มอาจได้บุคคลที่ไม่มีลักษณะเป็นผู้นำ และอาวุโสมากกว่าทำให้คนอื่นเกรงใจไม่กล้า หรืออยากแสดงความคิดเห็น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การศึกษาจากบทเรียนสำเร็จรูป
(Programmed Instruction)

เป็นวิธีการเรียนการสอนโดยให้ผู้เข้ารับการอบรมเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยปฏิบัติตามขั้นตอนที่ทดสอบ และจัดลำดับไว้เป็นอย่างดีแล้ว เพื่อนำไปสู่ความรู้หรือทักษะตามวัตถุประสงค์ของการสอนและเมื่อจบแต่ละตอน จะมีการประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนได้แก้ไขในสิ่งที่ยังไม่เข้าใจให้ถูกต้องก่อนจะก้าวไปสู่ขั้นต่อไป วิธีการนี้อาจใช้กับผู้เข้าอบรมทุกระดับ ทุกประเภทโดยผู้จัดเตรียมโปรแกรมการสอนบทเรียนสำเร็จรูป สามารถจัดเนื้อหาที่จะศึกษาให้เหมาะสมกับผู้เข้ารับการอบรมได้

ข้อดี

1. สามารถใช้กับคนจำนวนมากได้ทีเดียวพร้อม ๆ กัน
2. สะดวกในการจัด คือ ไม่ต้องจัดการอบรมอย่างเป็นทางการ ไม่ต้องจัดสถานที่ รวมทั้งไม่ต้องเชิญวิทยากรพิเศษอีกด้วย
3. บทเรียนสำเร็จรูปที่จัดทำไว้แล้วอย่างดี สามารถใช้ได้กับผู้เข้ารับการอบรมหลาย ๆ รุ่นทำให้ไม่สิ้นเปลืองงบประมาณ
4. สะดวกกับผู้เข้ารับการอบรม จะศึกษาเมื่อไรก็ได้
5. สามารถให้ความรู้ ทักษะ ตามขอบเขต และวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ดี

ข้อจำกัด

1. การใช้วิธีนี้ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องมีความรับผิดชอบ ยากที่ผู้จัดอบรมจะควบคุมได้
2. ถ้าบทเรียนนี้ไม่ได้มีการปรับปรุงหรือล้าสมัย จะทำให้ไม่เกิดผลดีต่อการเรียนรู้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง.

หัวข้อการอบรมสำหรับอาสาสมัครสาธารณสุข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อการอบรมสำหรับ

ผู้สื่อข่าวสาธารณสุข (ผสส.) และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

หัวข้อทั้งหมดแบ่งออกเป็น 9 หมวด มีจำนวน 62 เรื่อง แบ่งเป็นหัวข้อการอบรมสำหรับผู้สื่อข่าวสาธารณสุข 6 หมวด จำนวน 39 เรื่อง ส่วนหมวดที่ 7 ถึง หมวดที่ 9 คือ ตั้งแต่เรื่องที่ 40 ถึง เรื่องที่ 62 สำหรับอบรมเพิ่มเติมให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเท่านั้น ดังนี้

หมวด ปัญหาสาธารณสุขและการทำงานเป็นกลุ่ม

1. การค้นหาปัญหาสาธารณสุขในหมู่บ้าน
* 2. การทำงานเป็นกลุ่ม
* 3. การสาธารณสุขมูลฐาน
* 4. การจัดทำแผนสาธารณสุขระดับหมู่บ้าน
* 5. กองทุนยาและเวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้าน

หมวด การใช้สถานบริการของรัฐและการใช้ยา

6. การใช้สถานบริการของรัฐ
* 7. การใช้ยาสามัญประจำบ้าน
* 8. การใช้ยาสมุนไพร

หมวด การปฐมพยาบาล

9. การช่วยเหลือคนมีบาดแผลสด
* 10. การช่วยเหลือคนข้อเคลื่อน กระดูกหัก
11. การช่วยเหลือคนถูกไฟไหม้ น้ำร้อนลวก
12. การช่วยเหลือคนเป็นลม
13. การช่วยเหลือคนมีอาการชัก
14. การช่วยเหลือคนจมน้ำ
15. การช่วยเหลือคนถูกงูกัด
16. การช่วยเหลือคนถูกสุนัขกัด
17. การช่วยเหลือคนกินยาพิษ
18. การช่วยเหลือคนติดยาเสพติดให้โทษ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวด การควบคุมและการป้องกันโรคติดต่อ

19. การให้ภูมิคุ้มกันโรค
20. การป้องกันวัณโรคปอด
* 21. การช่วยเหลือคนเป็นโรคเรื้อน (อุจจาระร่วง)

หมวด การสุขาภิบาล

* 22. น้ำดื่ม น้ำใช้
* 23. การสร้างส้วม
24. การกำจัดขยะ
25. การกำจัดน้ำทิ้งในครัวเรือน
* 26. การควบคุมยุง แมลงวัน แมลงสาบ
27. การควบคุมหนู
28. อาหารเป็นพิษและอาหารสกปรก
29. การปรับปรุงบ้านเรือน

หมวด สุขวิทยาส่วนบุคคล-ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยครอบครัว

* 30. การรักษาอนามัยทางร่างกาย
31. อาหารประจำวัน
* 32. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว
33. การอนามัยแม่และเด็ก
* 34. อาหารทารก
35. อาหารเพิ่มเติมเลี้ยงทารก
36. อาหารเด็กวัยก่อนเรียน
* 37. เด็กเจริญเติบโตไม่ดี
38. การเฝ้าระวังและติดตามโภชนาการ
39. ความสำคัญของอาหารเพื่อส่งเสริมสุขภาพและพลังงาน

หมวด สุขวิทยาส่วนบุคคล-ส่งเสริมสุขภาพและอนามัยครอบครัว 2

40. การใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด และถุงยางอนามัย
41. การดูแลคนท้อง
42. การดูแลหญิงหลังคลอด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

43. การดูแลเด็กอ่อน
44. สุขภาพจิต

หมวด การรักษาพยาบาล 1

45. การช่วยเหลือคนเป็นไข้ตัวร้อน
46. การช่วยเหลือเด็กเป็นไข้และมีผื่นและตุ่มหรือจุด
47. การช่วยเหลือคนมีอาการไอ
48. การช่วยเหลือคนมีอาการปวดหัว
49. การช่วยเหลือคนมีอาการปวดเมื่อย ปวดหลัง ปวดเอว
50. การช่วยเหลือคนท้องผูก
51. การช่วยเหลือคนปวดท้อง
52. การช่วยเหลือคนท้องเดิน

หมวด การรักษาพยาบาล 2

53. การช่วยเหลือคนเป็นพยาธิลำไส้
54. การช่วยเหลือคนเป็นฝี
55. การช่วยเหลือคนเป็นผื่นคันตามผิวหนัง
56. การช่วยเหลือคนปวดฟัน และเหงือกอักเสบ
57. การช่วยเหลือคนเจ็บตา
58. การช่วยเหลือคนมีอาการตามัว
59. การช่วยเหลือคนเจ็บหู
60. การช่วยเหลือคนเป็นเหน็บชา
61. การช่วยเหลือคนโลหิตจาง
62. การช่วยเหลือคนเป็นไข้มาลาเรีย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายชาญยุทธ พรหมประพันธ์ เกิดเมื่อวันที่ 13 มีนาคม พ.ศ.2503 ที่อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีครุศาสตรบัณฑิต สาขามัธยมศึกษา วิชาเอกสังคมศึกษา และเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2525 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ.2531 ปัจจุบันรับราชการที่กองสุขศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข วังเทวะเวสม์ กรุงเทพมหานคร

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย